

Rationalisering av eldsläckningen

II.

Av brandkapten Kaare Brandsjö

Att materielens (verktygens) beskaffenhet är av mycket stor betydelse för utförandet av ett arbete är lätt att inse, vare sig det gäller en finmekanikers arbete i en verkstad, eller en brandmans uppgift på en brandplats. Ju finare och effektivare arbetet skall kunna utföras, ju bättre verktyg erfordras. Detta har kanske varit den egentliga anledningen till, att man vid användandet av grov slang för eldsläckning ofta förbisett betydelsen av materielens lätthanterlighet och ändamålsenlighet, då man sett släckningsarbetet som grovarbete — vilket det ju också ofta är. Först sedan resultaten av smalslangsmaterielens användning börjat märkas, har därför dessa frågor börjat komma i förgrunden.

Genom standardiseringen av brandarmatur för smalslang, har ett mycket värdefullt steg framåt för brandväsendets förbättring tagits. Då det som sammanhänger härmed emellertid nyligen behandlats i denna tidskrift (nr 9/1945) skall detta endast beröras i ett avseende, nämligen ifråga om smalslangstrålröret. Strålröret är ett av brandmannens vik-

tigaste redskap. Det är därför av mycket stor betydelse, att detta är så användbart som möjligt. Här i landet har strålrörens utformning kommit att bestämmas av kikkranen och trappmunstycket, både till grov slang och till smalslang. Dessa två element ha en gemensam fördel framför andra lösningar av ventil- och munstycksproblemet, nämligen den att de äro mycket enkla, varför det icke krävs någon större yrkeskunnighet för användningen av ett dylikt strålrör. Av en yrkesbrandman bör man emellertid kunna fordra förmåga och kunnighet, att sköta även en något mera invecklad strålrörskonstruktion, om en sådan skulle medföra fördelar i släckningsarbetet. Eftersom det idealiska strålröret väl ännu icke är konstruerat, kan endast några önskemål härom uppställas. Bl. a. vore det önskvärt, att vattenmängden kunde varieras på enklare sätt än genom avtagning av trappmunstycken, att ventilen vore säkrare och mindre känslig för återkan än kikkranen, samt lämnade ett fritt cylindriskt genomlopp för vattnet. Helst borde också ventilen kunna öppnas med

samma hand som håller strålröret, ungefär som på en sprutmålningspistol. Slutligen borde man genom ett enkelt handgrepp kunna övergå från samlad stråle till vattendimma med större eller mindre spridning. Att ett sådant specialstrålrör för yrkesbrandkårens snabbsläkningsutrustning skulle bli till nytta är säkert.

Det standardiserade strålröret för smalslang försvarar dock sin plats såsom ett enkelt och pålitligt redskap, som kan brukas av var man. Skulle man våga en liten anmärkning, så gäller detta valet av munstycksöppningar. Serien 4,5 — 6 — 8,5 — 10 mm har tillkommit för att ge en lämpligt avpassad ökning av vattenmängden. På det sätt som smalslangen användes av yrkesbrandkåren, torde dock knappast mindre munstycke än 6 mm vara önskvärt, då pyttssprutan användes för mindre behov. Man skulle nog därför vara betjänt av en förskjutning uppåt av munstycksdiametrarna, från 6—12 mm. Med tanke på smalslangens friktionsförluster förefaller kanske 12 mm att vara för mycket, men som förlängningsslang till det grova strålröret, eller vid mycket kort smalslangslängd, bör det vara en fördel att ha denna möjlighet. Man kan också anföra, att vattenmängdsökningen från 10 till 14 mm:s munstycke på det stora strålröret är alltför stor, varför det är en fördel om smallangstrålröret ger en möjlighet däremellan. Det torde också vara av värde att det stora och lilla strålröret något täcker varandra ifråga om vattengivningen.

Fig. 1. Smalslangstrålrör för vattendimma vid Paris brandkår.

Slangdimensionerna.

Frågan om vilka slangdimensioner, gummerade eller ogummerade, som äro lämpliga som "standard" för våra brandkårer, är ännu till största delen outredd och obesvarad, trots att den måste anses vara av stor vikt för brandväsendets förbättring. Att den ogummerade 63 mm:s slangen icke ur alla synpunkter är tillfredsställande, som enda normalslang, råder sålunda en ganska enig mening om.

Ifråga om smalslang torde, i varje fall för yrkesbrandkåren, den gummerade slangen ha avgjorda fördelar, men ifråga om lämplig dimension är meningarna delade. Standardiseringskommittén har räknat med tre dimensioner, nämligen 25, 32 och 38 mm, varav nog den förstnämnda torde vara den mest använda. Såväl klenare som grövre slang förekommer emellertid. Vilken dimension som borde vara "standard" till tankbil, är inte lätt att ange utan ingående motivering i samband med en allmän utredning, om standardisering av slangdimensionerna. Flera skäl tala emellertid för att 38 mm:s-slangen, skulle vara den fördelaktigaste, bl. a. med hänsyn till friktionsförlusterna, samt genom att den skulle passa in i ett ev. standardssystem för brandslang.

Smalslangsläckningens "teori".

Vattenbehovet för eldsläckning räknades förr ut på det enkla sättet, att man utgick från att 1 kg trä utvecklade 3.000 kgc calorier och att en liter vatten kunde upptaga 600 calorier, varför det skulle behövas 5 liter vatten för släckning av 1 kg trävirke. Så småningom insåg man, att det icke är värmeutvecklingen utan värmeinnehållet i bålet, som är avgörande för hur mycket vatten som erfordras för släckning.

Värmeinnehållet i ett bål av trävirke är ganska litet under antändningsskedet (gasbrandstadiet), då det huvudsakligen är ur träet utdrivna gaser som brinner med kraftiga lågor, innan det fasta ämnet börjar förbrinna genom glödning. Under det egentliga förbränningskedet

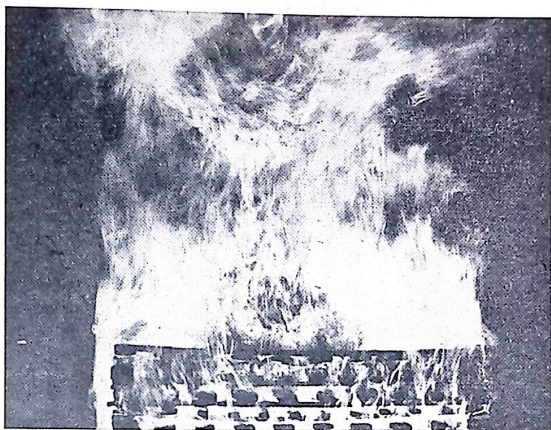

Fig. 2. Detta bål, varav endast överdelen synes, består av 250 kg trävirke, som kunnat släckas med endast 20 liter vatten, genom en 7 mm stråle med 9 kg:s tryck.

(glödbrandstadiet), då träet genom glödning förtäres och sönderfaller, blir däremot värmeinnehållet betydligt större, genom att värme då ackumuleras i bålet. Såväl dansk som svensk brandteknisk forskning har visat betydelsen av att släckningen om möjligt insättes under antändningsskedet, då släckning kan ske med betydligt mindre vatten än man vanligen föreställer sig. De danska proven gav vid handen, att vattenbehovet vid full brand i antändningsskedet endast är c:a 3 % av vad man förr räknade med. Ett bål av 100 kg trävirke skall man sålunda på ett tidigt stadium kunna släcka med 15 liter vatten. När bålet kommit in i det egentliga förbränningsstadiet får man däremot räkna med c:a 50 liter vatten för 100 kg trävirke. Båda siffrorna givetvis under effektiv släckning, vid normala förhållanden. Hälsingborgsproven 1942 visade, att ett bål av 250 kg trävirke (fig. 2), som antändes med en liter bensin, under de första fem minuterna befann sig i antändningsstadiet för att sedan snabbt gå över i förbränningsstadiet, så att efter åtta minuter bålet nått maximum. Under de följande tio

minuterna därefter syntes förbrännings-hastigheten vara i det närmaste konstant. Vattenbehovet för släckning av detta bål visade sig vara ännu mindre, än vad de danska försöken givit vid handen, nämligen vid nio släckningsförsök varierade mellan 20 och 50 liter.

Av de ovannämnda provens resultat kan man dra två slutsatser, med tanke på brandbilar med vattentank. För det första kan man konstatera, att en släckning som kan insättas redan under antändningsskedet, kan ske med betydligt mindre vattenmängd, än några minuter senare. För det andra kan man konstatera, att en brandbil med en vattentank rymmande 800—1.000 liter, bör kunna klara t. o. m. relativt omfattande rums- och våningsbränder, i varje fall motsvarande c:a 2.000 kg brinnande trävirke.

De danska experterna Adeler och Mygind, ha i sin redogörelse över de danska proven, på ett utmärkt sätt illustrerat betydelsen av en mindre släckningsinsats genast efter ankomsten till brandplatsen, i motsats till en kraftigare insats några minuter senare, motsvarande jämförelse mellan å ena sidan vattentänkbil med

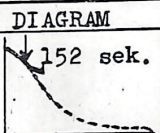

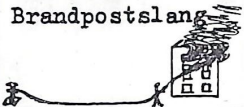
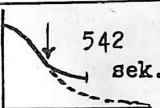

METOD	DIAGRAM	RESULTAT
Smalslang 	 152 sek.	Räddat 556 g
Brandpostslang 	 542 sek.	Räddat 217 g

Fig. 3. Åskådliggörande av resultat från släckningsförsök med miniatyrbål, enl. Adeler. Samma stråle i båda fallen. Dröjsmålet med släckningens påbörjande medför längre släckningstid och mindre återstod av bälet.

smalslang och å andra sidan angöring av brandpost och grov slang. Ett miniatyrbål vägande c:a 800 gr kunde under ett tidigt stadium släcka på 152 sek., varigenom 556 gr av bälet "räddades". Om släckningen emellertid fördröjdes ett par minuter, måste släckningsinsatsen pågå i 542 sek. och endast 217 gr "räddades". I båda fallen användes samma stråle. Även om siffrorna icke äro direkt praktiskt tillämpliga, ge de som fig. 3 visar, en lättfattlig bild av betydelsen av en tidig släckningsinsats.

Tidsvinsten med tankbil och smalslang kan i vissa fall vara avsevärd. Tidsstudier ha visat, att även om brandposten ligger vid sidan av ingången till brandplatsen så tar slangutläggningen från brandpost ungefär dubbelt så lång tid som smalslang från bilpumpen. I ett försöksfall antogs brand i en våning tre trappor upp. Brandposten var belägen c:a 20 m från porten till byggnaden och brandbilen med tank och pump placerades c:a 10 m från brandposten. Därvid erhöles följande tider:

Smalslang från bil, 2x30 m .. 60 sek.
 63 mm slang i lador från brandpost, tre längder 120 "
 63 mm slang på rulle från brandpost, tre längder 170 "

I ett fall kunde släckningen av en rumsbrand påbörjas med smalslang 20 sek. efter ankomsten, medan grov slang från brandpost (endast 30 m längre bort)

krävde 160 sek., alltså åtta gånger längre tid. I ett annat verkligt fall (brinnande vedlastad järnvägsvagn) påbörjades släckningen 18 sek. efter ankomsten, medan angöring av närmas-te brandpost och grov slangutläggning beräknades taga 4—5 minuter. Vid snötäckt mark och frusna brandposter kan tidsskillnaden givetvis bliva ännu större.

I nästa artikel — den sista i serien — behandlar förf. smalslangsläckningens betydelse med hänsyn till vattenstrålens eldsläckningseffekt, samt ger en sammanfattning av aktuella åtgärder för rationalisering inom brandväsendet.

Brandstegar, s. k. skarvstegar

För yrkesbrandkärer

252 cm. med 7 steg.... kr. 21:—

274 " " 8 " " 23:—

För fastigheter

280 cm. med 7 steg.... kr. 16:—

315 " " 8 " " 22:—

365 " " 9 " " 24:—

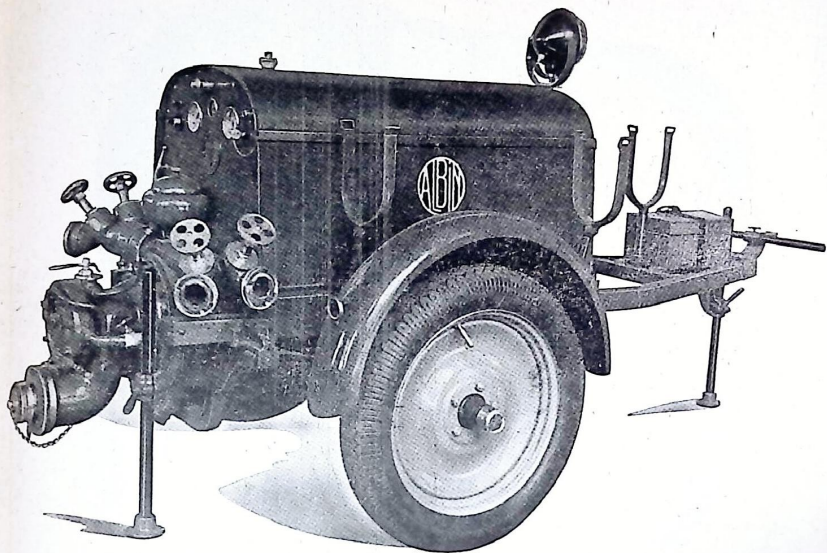
Specifikation: Sidor av prima fur Steg av ask eller ek.
 Dimension efter längder.

Tillverkas och försäljas av

F. d. Brandförman S. BOLANDER

Allégatan 21, BORÅS — Telefon 127 46

Ombud antagas.

Modernnt gediget utseende

är ett utmärkande kännetecken på en Albinspruta. Vi ha alltid bemödat oss om att giva våra motorsprutor ett så tilltalande yttre som möjligt, då vi anse, att en väl inredd brandstation även bör ha en spruta, som pryder sin plats.

Gediget utförande i övrigt har också varit en ledande princip vid tillverkningen av våra motorsprutor. Våra ansträngningar ha naturligt nog i första hand gått ut på att vinna den startsäkerhet och driftsduglighet, som eldsläckningsarbetet fordrar.

Albinsprutorna kännetecknas därför framför allt av en i minsta detalj ändamålsenlig konstruktion.

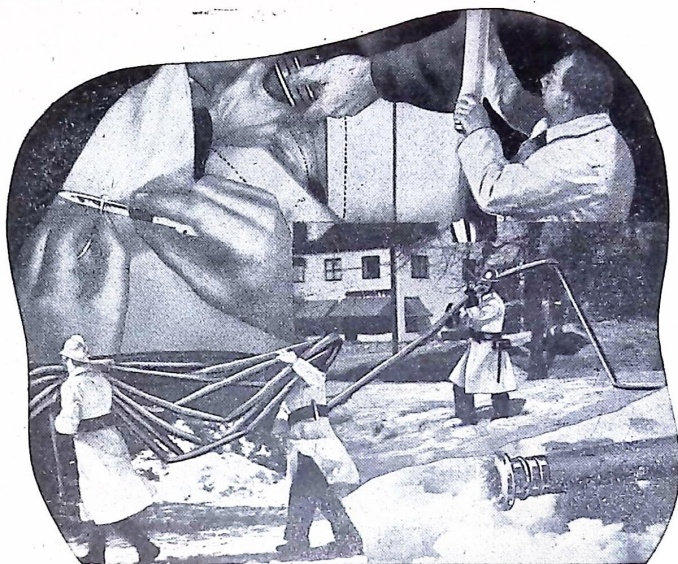
Tillverkningen av Albinsprutorna från gjutgodset för såväl motor som pump fram till den färdiga sprutan sker vid våra egna moderna gjuterier och verkstäder. Detta säkerställer en genomgående likvärdig produkt och möjliggör en sammanhängande kontroll av hela tillverkningen, ett förhållande av speciellt stor betydelse just ifråga om motorsprutor.

Studera våra prospekt och broschyrer, som erhållas från:

ALBIN MOTOR
KRISTINEHAMN TEL. NAMNANROP

AVDELNINGSKONTOR I STOCKHOLM: BIRGER JARLSGATAN 23 - TELEFON 21 35 03

HAR NI SETT FILMEN

"Mellan eldsvådorna"

Auktoriserade återförsäljare:

BRISSMANS BRANDREDSKAP

Halmstad

ERIK DAHL

Stockholm 2

H. A. B. HENRIKSSONS

BRANDREDSKAP

Stockholm 1

ODENIUS A.-B.

Göteborg C

A.-B. PUMPINDUSTRI

Göteborg 5

Skötseln av slangmaterielen är av vital betydelse för brandkårens eldsläckningsberedskap. Men hur skall slangen skötas? Det är om rätt slangvård som Jonsereds 16 mms stumfilm "Mellan eldsvådorna" berättar i bild och ord. Inspelningen är gjord dels vid en stadsbrandkår dels vid en frivillig ländsortsbrandkår. Filmen står gratis till de svenska brandkårernas förfogande. Visa filmen vid instruktionskurser, fester och andra tillfällen, då så många brandintresserade som möjligt äro samlade. Se filmen "Mellan eldsvådorna", diskutera den och jämför med Edra egna erfarenheter. Skriv några rader till oss och meddela, när Ni önskar låna en kopia.

Har Ni läst vår broschyr "Katastrofen vid Lövlunda brandkår"? Den handlar också om slangvård. Ni får den gratis om Ni meddelar oss.

Jonsereds

där tradition förenas med modern teknik

JONSEREDS FABRIKERS AKTIEBOLAG • JONSERED
GRUNDAT 1833

Redogörelse

över

Svenska Brandkårens Riksförbunds verksamhet 1945.

Under år 1945 har ett omfattande organisationsarbete pågått inom landet för att bringa brandförsvaret i överensstämmelse med 1944 års brandlagstiftning. Jämsides med den utveckling som härigenom skett på brandförsvarets område, främst på landsbygden, har riksförbundet kunnat konstatera en fortgående ökad anslutning och ett livligt intresse för förbundets verksamhet från myndigheter, brandförsäkringsinrättningar och enskilda.

Ett synnerligen intimt samarbete har under året skett med statens brandinspektion och statens brandskola liksom ock med de frivilliga brandskyddsorganisationerna.

Den nya brandlagstiftningen har medfört vissa ändringar i förbundets verksamhet. Som följd härav ha nya anvisningar utarbetats för verksamheten inom brandkårsförbund samt riktlinjer för fördelning av arbetsuppgifter mellan länsbrandinspektörer och brandkonsulenter uppdragits. Utbildningsverksamheten har intensifierats och speciellt avsett brandsyneförfarandet samt ordnandet av befälssammankomster. Särskilt sistnämnda uppgift bör ägnas ökad uppmärksamhet. Det ekonomiska genämförandet härav underlättas av att under året — i samband med riksbrandinspektörens fastställande av ny maximitaxa för ersättning för släckningskostnad — en ny överenskommelse träffats mellan brandförsäkringsanstalter angående ersättning för släckningskostnad, enligt vilken överenskommelse som regel 10 % av sådan ersättning tillföres endera vederbörande brandkårsförbund eller riksförbundet.

Med hänsyn till 1944 års brandlagstiftning har även viss omarbetning av såväl riksförbundets stadgar som normalstadgar för brandkårsförbund och frivillig brandkårsförening visat sig erforderlig. Förslag här till har utarbetats, liksom ock förslag till ändrad instruktion för brandkonsulent och konsulentbiträde.

Även för år 1945 har förbundet åtnjutit statsbidrag med 5.000: — kr.

Från försäkringsinrättningarnas sida har intresset för förbundets verksamhet tagit sig uttryck genom ökade anslag från såväl in- som utländska bolag. Förbundet har härigenom bl. a. beretts möjlighet att tillsammans med Svenska Brandskyddsföreningen organisera viss kursverksamhet för landsbygdens brandsyneförrättare, samt att ställa medel till brandkårsförbundens förfogande för kursernas genomförande.

Under året har utarbetats och utgivits formulär för släckningskostnadsräkningar. Tillsammans med riksbrandinspektören och representant för Svenska Brandbefälsförbundet har jämväl utarbetats anslag om sätt för brandkårs alarmering. Vidare har färdigställandet av ett antal bild-

band med tillhörande texthäften avseende vissa utbildningsdetaljer inom livräddnings- och eldsläckningstjänsten beslutats. Arbetet härmed pågår.

"Utbildningsreglemente för brandkårer" har under året utgivits och vunnit synnerligen stor spridning. Av förbundet inköpt "Eldsläckningslära" har däremot ej helt kunnat färdigställas, men beräknas föreligga i början av år 1946.

Speciell uppmärksamhet har under året ägnats förbundets tidskrift "Brandkårstidskrift". Särskild redaktör har varit anställd och har i övrigt ökade kostnader nedlagts på tidskriftens såväl innehåll som utstyrelse. Tidskriften har härigenom vunnit avsevärt ökad spridning och uppskattning. Trots att tidskriftens redaktion frilagts från sekretariatet har arbetsuppgifterna därstädes ökat, och visar en fortgående tendens i samma riktning.

Arbetet på standardisering av brandmateriel fortskrider alltjämt. Under året har armatur för smalslang blivit standardiserad och arbetet med standardisering av pyttspruta påbörjats. I Sveriges Mekaniska Verkstäders Förbunds specialkommitté nr 36 "Brandskyddsmateriel" har förbundet fyra representanter. Riksförbundet har under året beviljat ett anslag å 600:— kronor till nämnda kommittés arbete.

Förbundet har under året tilldelat fem brandmän stipendier på sammanlagt 1000:— kronor.

Årsmötet 1945 var förlagt till Halmstad den 11 augusti och var besökt av c:a 250 personer. Vid detsamma demonstrerades bl. a. släckningsingripande mot brinnande flygplan vid Hallands flygflottilj. Protokoll från årsmötet har varit infört i "Brandkårstidskrift".

Centralstyrelsen har under året haft tvenne sammanträden. Styrelsen har utgjorts av:

Landshövding B. Hammarskjöld, ordf., vald t. o. m. förbundsmötet	1946
Landshövding A. E. Rodhe, v. ordf.,	1948
Landshövding T. Löfgren,	1948
Direktör G. Bylund, kassaförvaltare	1947
Överstelöjtnant R. Stridbeck,	1946
Rektor G. Eliasson,	1946
Major E. Lindbohm,	1947
Domänintendent B. Nilsson,	1948
Brandchef A. Hæggström,	1947

Suppleanter:

Kapten F. W. Kylberg,	1948
Överstelöjtnant H. Forssman,	1947
Brandchef N. Grönvall,	1946
Brandchef O. Clarholm,	1946
Direktör N. Almér,	1947
Direktör S. Malmberg,	1948

Sekreterare och föreståndare för centralstyrelsens expedition:

Kapten A. Ekberg.

Förbundets mångårige f. d. ordförande landshövding Nils Edén samt suppleanten direktör P. Marits ha under året avlidit. Vid förbundets årsmötet hyllade ordföranden i varmhjärtade ord deras insatser inom förbundet.

Från och med den 9 november och till årets slut, då kapten Ekberg tjänstgjort som t. f. riksbrandinspektör, har kapten E. Gillner upprätt-hållit befattningen som sekreterare hos Riksförbundet.

Följande personer hava under året som brandkonsulenter varit riks-förbundet behjälpliga i dess upplysningsarbete:

Kapten E. Gillner, Stockholm, Stockholms läns Brandkärsförbund.
Kapten F. W. Kylberg, Vattholma, Uppsala läns Brandkärsförbund.
Brandchef M. Ejdervik, Katrineholm, Södermanlands läns Brandkärsförbund.
Brandchef A. Leijonhufvud, Linköping, Östergötlands Brandkärsförbund.
v. Brandchef E. Rosinander, Norrköping, Östergötlands Brandkärsförbund.
v. Brandchef G. Thorö, Jönköping, Jönköpings läns Brandkärsförbund.
Överstelöjtnant H. Forssman, Växjö, Kronobergs läns Brandkärsförbund.
Brandchef A. R. Florin, Kalmar, Kalmar läns Brandkärsförbund.
f. d. Brandchef C. Lindström, Visby, Gotlands läns Brandkärsförbund.
v. Brandchef A. Bergdahl, Karlskrona, Blekinge läns Brandkärsförbund.
Kapten F. Rosenberg, Eslöv, Skånska Brandkärsförbundet.
Brandkapten K. Brandsjö, Malmö, Skånska Brandkärsförbundet.
Brandmästare R. Dahlström, Falkenberg, Hallands läns Brandkärsförbund.
Brandkapten C. Bergström, Göteborgs och Bohus läns Brandkärsförbund.
Brandchef J. Carlström, Mölndal, Göteborgs och Bohus läns Brandkärsförbund.
Brandchef E. Ström, Uddevalla, Göteborgs och Bohus läns Brandkärsförbund.
Överstelöjtnant R. Stridbeck, Borås, Älvsborgs läns Brandkärsförbund.
Brandchef B. Thorell, Trollhättan, Älvsborgs läns Brandkärsförbund.
v. Brandchef G. Wendel, Trollhättan, Älvsborgs läns Brandkärsförbund.
Brandchef S. Hultman, Skövde, Skaraborgs läns Brandkärsförbund.
Brandchef A. A. Engström, Karlstad, Värmlands läns Brandkärsförbund.
v. Brandchef P. Wahlström, Karlstad, Värmlands läns Brandkärsförbund.
Brandchef G. Ekestubbe, Arvika, Värmlands läns Brandkärsförbund.
Brandkonsulent A. W. Svensson, Örebro, Örebro läns Brandkärsförbund.
Brandchef O. Clarholm, Västerås, Västmanlands läns Brandkärsförbund.
Brandchef J. And. Carlson, Leksand, Dalarnes Brandkärsförbund.
f. d. Brandchef R. J. Pannier, Söderhamn, Gävleborgs läns Brandkärsförbund.
Brandchef V. Tell, Härnösand, Västernorrlands läns Brandkärsförbund.
Brandförman A. R. Berg, Östersund, Jämtlands läns Brandkärsförbund.
Major K. Ekdahl, Umeå, Västerbottens läns Brandkärsförbund.
Brandchef E. Jansson, Kiruna, Norrbottens läns Brandkärsförbund.

Centralstyrelsen har haft tillfredsställelsen att för förtjänstfullt arbete inom brandförsvaret utdela följande belöningar:

Riksförbundets medalj i guld till överstelöjtnant H. Forssman, Växjö och brandchef A. R. Florin, Kalmar samt här till 93 silver och 112 bronsmedaljer. Därjämte har Vrena-Halla-Nykyrka frivilliga brandkår tilldelats brandbolagens eldsläckningsplakett i brons för berömvärt släckningsarbete.

Länsförbunden.

Instruktionskurser under två eller flera dagar hava varit anordnade av Kronobergs, Kalmar, Blekinge, Göteborgs och Bohus, Älvsborgs, Gävleborgs, Västernorrlands och Västerbottens läns Brandkärsförbund samt Skånska Brandkärsförbundet. Av riksförbundet har för ovan-

nämnda instruktionskurser lämnats ett sammanlagt bidrag av kronor 3.800:—.

En eller flera kurser för brandsyneförrättare hava varit anordnade av Uppsala, Kronobergs, Gotlands, Blekinge, Värmlands, Örebro, Västmanlands, Gävleborgs, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens läns brandkårsförbund samt Östergötlands brandkårsförbund, Dalarnes brandkårsförbund och Skånska brandkårsförbundet. Till dessa kurser, som bevisats av nära 1.000 deltagare, har riksförbundet lämnat ett bidrag av kr. 5.775:—. Litteratur har gratis utdelats till kursdeltagarna. Medel härför har av Kungl. Maj:t ställts till Statens Brandskolas förfogande.

Kårererna.

Antalet anslutna kårer uppgick den 31 december 1945 till 2.212, vilket innebär en ökning under året med 86 kårer (11 kårer hava uppgått i förut befintliga kårer).

Litteratur och ritningar.

Försäljningen av broschyrer har under året avsevärt ökat i omfattning. "Utbildningsreglemente för brandkårer" har utgivits i upplaga om 4.500 ex. och vunnit stor efterfrågan. Därjämte hava följande broschyrer utgivits: "Lagar och förordningar som beröra brandsynearbetet" (V. Sommar), "Brandsyn å bostadshus" (V. Tell), "Brandsyn i offentliga samlingslokaler" (T. Mohlin) och "Om brandchefens rättigheter och skyldigheter enligt den nya brandlagstiftningen" (A. Ekberg). Till sammans med Svenska Brandskyddsföreningen har dessutom utgivits "Hjälpreda för landsbygdens brandsyneförrättare" (V. Tell). Härtill har ett flertal äldre broschyrer utgått i nya upplagor.

Ritningar till enhetstyper å brandbilar har under året utgått i 69 exemplar.

Konsulentverksamheten.

Länsbrandinspektörerna voro den 13 och 14 februari av riksbrandinspektören kallade till sammanträde i Stockholm för diskussion av planläggningsarbetet vid den nya brandlagstiftningens genomförande och för erhållande av direktiv i samband därmed. De konsulenter, som icke tillika utsetts till länsbrandinspektörer, voro även kallade att deltaga. 12 av dessa konsulenter deltog. Vid tillfället uppdrogos bl. a. riktlinjer för fördelning av arbetsuppgifter mellan länsbrandinspektörer och konsulenter.

Den 10 augusti hölls konsulentmöte i Halmstad. Vid mötet höllos följande, av givande diskussioner åtföljda föredrag: Överstelöjtnant Stridbeck: "Brandkärskretsarnas organisation och verksamhet"; överstelöjtnant Forssman: "Omväxling i konsulentarbetet"; kapten Rosenberg: "Synpunkter på sotningsväsendets organisation på landsbygden"; brandkapten Bergström: "Krigsreserv av motorsprutor och slang under fredstid"; kapten Rosenberg: "Erfarenheter från Skånska Brandkårsförbundets kontroll av motorsprutor" (Föredraget utarbetat av agronom H. A:son Moberg). Vid mötet diskuterades vidare en del aktuella frågor rörande brandväsendet.

27 konsulenter deltog i mötet. Vidare närvaro bl. a. riksbrandinspektören, ett antal länsbrandinspektörer, representanter för brandskydds-

organisationer samt vid vissa av föredragen tillverkare av brandmateriel.

Av riksförbundets konsulenter samt av konsulentbiträden hava under året utförts besök vid brandkårerna, vanligen i förening med övningar samt lämnats råd och anvisningar vid sammanlagt 2.285 tillfällen. Dessutom hava 63 besök gjorts i och för organisation av kårer.

Arbetskommissionen.

Arbetskommissionen har under året haft 7 sammanträden, därav 5 tillsammans med S. M. S:s specialkommitté nr 36 "Brandskyddsmateriel".

Under året har påbörjats färdigställandet av 7 st. bildband med tillhörande texthäften avseende olika utbildningsdetaljer inom livräddnings- och eldsläckningstjänsten.

Arbetskommissionen har med uppmärksamhet följt utredning i fråga om smalslangsdimensioner samt arbetet för förbättrade brandalarmeringsmöjligheter, särskilt på landsbygden.

För kommissionens arbete med standardisering av brandmateriel har redogörelse lämnats på annan plats.

Riksförbundets ekonomi.

Av det anslag å 100.000: — kr. som Kungl. Maj:t ställt till statskontorets förfogande, att såsom bidrag till upprättande av brandkårer av statskontoret utbetalas till Svenska Brandkårens Riksförbund i enlighet med de grunder, som angivits i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 30 oktober 1941, har under år 1945 influtit 8.400: — kr., av vilken summa länsförbunden under året utkvitterat kr. 4.200: — för nyorganiserade brandkårer. Av anslaget återstående medel, kr. 5.400: —, har förbundet hos Kungl. Maj:t anhållit att få disponera under budgetåret 1945/46 i och för organisation av brandkårer.

Beträffande Riksförbundets ekonomi i övrigt hänvisas till bilagd redogörelse från förbundets kassaförvaltare. Förbundet har hos Kungl. Maj:t anhållit om ett statsanslag för budgetåret 1946/47 å 5.000: — kr., vilket anslag även upptagits i statsverkspropositionen.

Tidskriften.

Förbundets publikation "Brandkärstidskrift" har under året utkommit med 12 nummer. Ökade kostnader ha under året nedlagts på tidskriften vad gäller såväl innehåll som utstyrsel. Upplagan har avsevärt ökats och uppgick under sista delen av året till 7.200 ex. Som redaktör har tjänstgjort kapten A. Malmquist. Genom expeditionen har utbyte av tidskrifter ägt rum med Svenska Brandskyddsföreningen, Riksluftskyddsförbundet, Svenska Stadsförbundet, Svenska Landskommunernas Förbund, Sveriges Skorstensfejarmästares Riksförbund, Gjallarhornet, Assurans, Folk och Försvar, Djurvännernas Tidning samt Dansk Brandvaern komité, Dansk Brandinspektör Forening, Brandskyddsföreningen i Finland och Norsk Brandvern Forening.

Stockholm i mars 1946.

BO HAMMARSKJÖLD.

Ordförande.

/ Erik Gillner.

Tablå över Svenska Brandkärernas Riksförbunds ekonomiska ställning den 31 dec. 1945.

Ingående Balansräkning den 1 januari 1945.

Tillgångar:		Skulder:	
Kassa	0:—	Balanserade medel	26.102: 61
Inventarier	0:—	Allmänna Brandförsäkrings-	
Utbildningsreglementet	0:—	verkets gåvofond	25.000:—
Propagandafilmen	0:—	Tidskriften	2.180:—
Broschyrer (4.630: 25)	0:—	"100.000:— kr. anslaget"....	43.100:—
Obligationer	25.000:—	Eldsläckningsläran	1.722: 09
Bankräkningar	77.176: 62	Diverse räkningar	4.071: 92
Kronor 102.176: 62		Kronor 102.176: 62	

Vinst- och Förlusträkning den 31 december 1945.

Utgifter:		Inkomster:	
Sekreterarens lön och expeditionsbiträde	18.225: 20	Käravgifter	21.850:—
Pensioner	3.628: 89	Personliga avgifter	515:—
Styrelse o. revisorer 2.902: 05		Broschyrer	5.229: 94
Sekreterarens resor 3.300: 65		Räntor	3.275: 41
Porton och frakter . 2.099: 79		Anslag:	
Trycks, o. skrivmat. 3.109: 32		Statsanslag	5.000:—
Matrikeln	1.008: 80	Bidrag från försäkringsbolag .	33.296: 29
Exp.-kostnader	4.591: 01	D:o, extra	11.600:—
Inventarier	621: 55	"100.000:— kr. anslaget"....	8.400:—
Diverse utgifter ..	1.856: 64	Släckningskostnadsbidrag	21.720: 26
Medaljer o. diplom. 1.755: 57		Utbildningsreglementet	2.303: 38
Propagandafilmen ..	72:—		
Skatter	708: 49		
Arbetskommissionen	805: 60		
Utredningar	1.257: 58		
Tidskriften	10.977: 79		
Konsulentverksamheten:			
Konsulentmöte ..	6.329:—		
Organisationsarv.	800:—		
Instruktionskurser	3.800:—		
Stipendier	1.000:—		
"100.000:— kr. anslaget":			
Utbetalat	4.200:—		
Reserverat	4.200:—		
Brandsynekurser:			
Utbetalat	5.775:—		
Reserverat	5.825:—		
Släckningskostnadsbidrag:			
Reserverat	21.720: 26		
Balanserade medel; årets överskott			
Kronor 113.190: 28		Kronor 113.190: 28	

Utgående Balansräkning den 31 december 1945.

Tillgångar:		Skulder:	
Kassa	0:—	Allmänna Brandförsäkrings-	
Inventarier	0:—	verkets gåvofond	25.000:—
Propagandafilmen	0:—	Tidskriften	2.474:—
Utbildningsreglementet	0:—	"100.000:— kr. anslaget" ..	47.300:—
Broschyrer (14.966: 50)	0:—	Eldsläckningsläran	1.626: 69
Obligationer	25.000:—	Diverse räkningar	4.100:—
Tidskriften	4.097: 50	Brandsynekurser	5.825:—
Bankräkningar	107.671: 15	Släckningskostnadsbidrag ...	21.720: 26
		Balanserade medel	28.722: 70
Kronor 136.768: 65		Kronor 136.768: 65	

Stockholm den 31 december 1945.

*G. Bylund.**Revisionsberättelse.*

Undertecknade, som utsetts att granska Svenska Brandkårens Riksförbunds räkenskaper för verksamhetsåret 1945, hava denna dag fullgjort detta uppdrag och få härmed avgiva följande berättelse.

Räkenskaperna äro förda med största noggrannhet, fullständigt verifierade och i allt överensstämmande med däröver upprättad vinst- och förlust- samt utgående balansräkning.

Räkenskaperna äro kontrollerade av särskild siffergranskare.

Vi hava tagit del av Centralstyrelsens protokoll och hava däremot intet att erinra.

Då revisionen i övrigt ej givit skäl till anmärkning få vi tillstyrka full ansvarsfrihet åt såväl styrelse som kassaförvaltare för den tid revisionen omfattar.

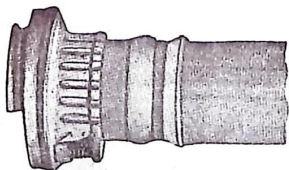
Stockholm den 28 mars 1946.

*Arne Amell.**Ivar Magnusson.*

Inkomst- och utgiftsstat för år 1946 för Svenska Brandkärnans Riksförbund.

Balanserade medel	28.722:—	Avlöning till sekreterare och expeditionsbiträde	19.000:—
Egna inkomster:		Pensionskostnader	4.000:—
Brandkårsavgifter, enskilda medlemsavgifter, försäljning av litteratur, räntor och diverse inkomster	30.100:—	Övriga utgifter för expedition och kassa, kostnader för konsulent utan distrikt, för propaganda och samarbete med Brandskyddsföreningen och andra korporationer, ävensom styrelsens och sekreterarens reseersättningar m. m.	21.000:—
Avkastning från Brandverkets gåvofond	900:—	Arbetskommissionen	1.500:—
Bidrag:		Diverse utredningar	1.500:—
Statsbidrag	5.000:—	Tidskriften	10.000:—
Bidrag från brandförsäkringsinrättningar	33.000:—	Konsulentverksamheten:	
Från föregående år balanserade extra bidrag till kurser för brandsynförrättare	5.825:—	Konsulentmöte ..	5.500:—
Från föregående år balanserade släckningsbidrag från brandförsäkringsinrättningar	21.720:26	Till konsulenter för nya kårer ..	1.000:—
Dessutom lokala bolags bidrag till läns- eller provinsbrandkårsförbund, som beräknats motsvara cirka 70.000:— kronor.		Bidrag till lokala instruktionskurs. ..	14.825:—
		Till stipendier för yrkesutbildning att disponeras av V. U.	1.500:—
		Fördelning på de lokala förbunden av 1945 års släckningskostnadsbidrag	21.720:26
		Balanserade medel	23.722:—
	<u>Kronor 125.267:26</u>		<u>Kronor 125.267:26</u>

Använd **Brissmans patentsökta monteringshylsa av aluminium**

vid montering av Edra brandslangar.

Den starkaste och bästa hittills använda monteringsmetod, provad upp till 70 kg. tryck pr kvem., skyddar slangen för sönderslagning mot kopplingshalsen, går lätt och fort att utföra utan förkunskap, ingen nitning. Begär broschyr och prislsta. Provapparat sändes kostnadsfritt. Vi äro auktoriserade försäljare för Jonsereds slangar och all slang som levereras av oss monteras med den nya hylsan.

BRISSMANS BRANDREDSKAP — HALMSTAD

1 inch. f. Brandmästare F. Brissman — Norra Vägen 31 — Tel. 3333

Kungörelse om Riksförbundets studiestipendier 1946

Svenska Brandkärnans Riksförbund utdelar för år 1946 studiestipendier till ett sammanlagt belopp av kr. 1.500:—.

Stipendierna få sökas av brandmän och brandbefäl vid brandkårer anslutna till Riksförbundet samt brandkonsulenter.

Stipendierna äro avsedda dels till studier i och för höjande av den personliga yrkesskickligheten, dels till studier av sådana förhållanden inom brandväsendet, som kunna bli till gagn för Riksförbundets verksamhet.

Studierna böra fullgöras vid in- eller utländsk brandkår eller institution där goda lärdomar för avsett ändamål kunna inhämtas, vid utbildningsskolor eller specialkurser för brandväsendet, vid utländska brandtekniska anstalter e. dyl. Sti-

pendier skola sökas hos Svenska Brandkärnans Riksförbunds Verkställande Utskott, Regeringsgatan 12 Stockholm, senast den 1 juni 1946.

Stipendiet skall i ansökan uppgiva födelseår, nuvarande anställning, vad de avsedda studierna skola omfatta, plats och tid för deras bedrivande samt beräknade kostnader. Till ansökan skall bifogas meritförteckning ävensom tillstyrkande utlåtande från vederbörande brandchef, brandstyrelse eller styrelse för brandkårsförening eller brandkårsförbund.

Senast två månader efter studiernas avslutande skall studieberättelse ingivas till V. U.

Grunder för utdelning av Riksförbundets stipendier

Stipendierna avse att bereda personal vid landets till Riksförbundet anslutna brandkårer eller brandkårsförbund möjligheter till utbildning genom studier, som höja den personliga yrkesdugligheten och därmed bli till gagn för brandkärnorna eller äro av betydelse för Riksförbundets allmänna verksamhet.

Studierna böra fullgöras vid in- eller utländsk brandkår eller institution, där goda lärdomar för avsett ändamål kunna inhämtas, vid utbildningsskolor eller specialkurser för brandväsendet, vid utländska brandtekniska anstalter e. dyl.

Stipendierna utdelas av Riksförbundets Verkställande Utskott enligt följande grunder:

Stipendieutdelningen kungöres i Brandkärstidskrift minst en månad före ansökningstidens utgång med angivande av stipendiernas ändamål och den tid, inom vilken ansökningarna skola vara inkomna till V. U. Sökande äro skyldiga att uppgiva ändamål, tid och plats för avsedda studier, att bifoga meritförteckning jämte tillstyrkande utlåtande från vederbörande brandchef, brandstyrelse eller styrelse för brandkårsförening eller brandkårsförbund och att inom två må-

nader efter studiernas fullgörande ingiva studieberättelse till V. U.

Stipendierna kunna utdelas till brandmän och brandbefäl vid brandkårer, anslutna till Riksförbundet, ävensom till brandkonsulenter.

V. U. bestämmer stipendiernas antal och storlek, varvid hänsyn toges till den nytta avsedda studier kunna anses hava för brandväsendet samt till storleken av det till utdelning anslagna beloppet. Om möjligt bör beloppet för varje stipendium bestämmas så, att det täcker de skäligen kostnaderna för resp. studier.

Meddelande om de beslutade stipendierna sker dels i Brandkärstidskrift, dels genom skrivelser till dem, som utsetts till stipendiater. Beviljat stipendium utbetalas till stipendiaten, när han till V. U. anmält, att han är färdig anträda sin studieresa, och erinras i samband därmed om hans skyldighet att företaga studieresan enligt uppgiven plan samt att inom två månader efter dess avslutning insända studieberättelse till Verkställande Utskottet. Till de sökande, som icke kunnat tilldelas stipendier, återsändes ansökningshandlingarna jämte meddelande att ansökan icke kunnat bifallas.

En rökfri inomhusbrand

Av häradshövding Leo Pesonen, Helsingfors.

I ett av ruinhusen på Skatudden i Helsingfors utförde Brandbefälsskolan nyligen rökventilationsförsök med användande av verklig eld, som fick brinna utan brandkårens ingripande. Resultaten var de mest intressanta.

I lokalen, en alldeles vanlig Helsingfors-lokal med en golvareal om 140 m², var väggar, golv och tak hela. Dörrar och fönster hade något så när tätats med Enso papp. I ett av rummen antändes med hjälp av utskottsvirke en "eldsvåda", till omfånget lik den som uppstår då glöd faller ur ugnen, varvid i närheten varande möbler antändes och hela lokalen fylldes med en besk, ogenomskinlig rök.

På grund av de provisoriska anordningarna var fönsters och dörrars tätning bristfällig och därför dröjde det bortåt 10—15 minuter, innan röken blev outhärdlig, men då fordrade vistelsen i "eldsvåderummet" redan verklig brandkärst-"sisu" och uppehållet i hela lokalen blev försvårat.

Då två dörrar, en från gatan och en från gården, ledde till lokalen, användes vid första försöket två ventilatorer. Inverkan var praktiskt taget ögonblicklig. Luften kyldes genast, då fönstret öppnades och kall luft började strömma in genom dörrarna och ut genom fönstret. Röken försvann också snabbt. Elden fortsatte att brinna mycket tamt och med klar låga — såsom ved brinner i en ugn.

Vistelsen i rummet var så trivsamt, att kursisterna satte sig runt "eldsvådan" för att värma sig alldeles som indianer runt ett bål.

Försöket upprepades ett par gånger, och vid vardera blev resultatet detsamma.

Då fotografen saknades vid detta första tillfälle, förnyades besöket på brandplatsen i sällskap med en dylik, varvid nedanstående bild av värmning vid en rökfri inomhusbrand togs.

Vid detta tillfälle företogs försöksvis en ändring i programmet i så måtto att endast en ventilator togs i bruk, medan samtidigt observerades, huru "eldsvådan uppför sig" då ventilationen påbörjas redan innan rök i nämnvärd mån hunnit bildas.

Försöksresultatet var om möjligt ännu mera lovande. Rök bildades knappast alls. Den obetydliga mängd rök som uppkom, försvann genast genom fönstret och rummet hölls hela tiden rökfritt och — observera — tämligen svalt. Skillnaden i temperatur kunde tydligt observeras, då fläkten på försök stannades för en kortare stund. Hetta började genast "upp-laddas" så, att den ökade temperaturen kändes mot ansiktet.

Det förefaller, som om vi stode på tröskeln till betydligt större frågor än någon kunde ens ana, då rökventilationsförsöken vid eldsvådor inleddes för ett tiotal år sedan.

Redan då kunde man genast konstatera, att rökventilationen hade en stor betydelse såsom underlättande och påskyndande faktor vid släckningsarbetet. Därmed nöjde vi oss till en början och koncentrerade vår uppmärksamhet på redskapens och metodernas utveckling intill dess kriget avbröt också dessa försök.

Snart konstaterades även, att den tvångsstyrda tryckventilationen hade betydelse såsom hinder för brandens utbredning genom att de återantändliga brandgaserna i motdrag inte kunde sprida sig till andra rum, där övertryck rådde.

Nu framträder det klart vilken betydelse för eldsvådans utveckling ventilationen har då den kommer till användning i brandens ursprungsskede.

1) Då elden har tillgång till tillräcklig mängd syre, är förbränningen fullständig, varför återantändlig kolmonoxid inte uppstår.

2) Då luftens temperatur hålles nere,

Användandet av smalslangar
erbjuder många värde-
fulla fördelar!

"HENRIKSSONS"

leverera

SMALSLANGAR och
SMALSLANGSARMATUR

utförd i enlighet med den fastställda
SMS-standarden.

**Anskaffa en för Edert behov
lämplig smalslangsutrustning!**

Vi stå med nöje till Eder tjänst med
erforderliga upplysningar.

VÄND EDER TILL

HENRIKSSONS BRANDREDSKAP

*Brandslang av
Jonsereds välkän-
da tillverkning.*

STOCKHOLM	Telefon 20 78 22, -23, -24, -25
GÖTEBORG	" 19 51 03
MALMÖ	" 759 42
SUNDSVALL	" 2989

FIRMAN GRUNDAD 1828

*Hebrahjälmen, Stockholms
brandkårs nya modell.*

AUKTORISERAD återförsäljare för Jonsereds brandslangar

En rökfri inomhus-"eldsvåda".

undvikes i närbelägna trädelar och fyllnadsämnen uppkomsten av torrdestillationsgaser som börjar redan vid 250—300 graders temperatur.

3) Färg- och andra antändliga ämnen förgasas icke.

4) Av brandgaser föranledda farliga sticklagor kunna sålunda förhindras, enär brinnande gaser kan förekomma högst minimalt och detta minimum avlägsnas genast ur byggnaden med ventilationsluften.

5) Kvar blir endast det brinnande föremålet eller byggnadsdelen, där elden brinner — jag skulle vilja säga — lika tamt som i en ugn, varför dess släckning är ett lekverk.

6) Av hetta, rök och vatten föranledda skador utanför det egentliga brandområdet undvikes.

Permanent rökventilation?

Förutsättningen för allt detta är naturligtvis, att ventilationen påbörjas i ett tillräckligt tidigt stadium och härav följer igen, att rökventilationsanordningar borde åtminstone i dyrbarare objekt såsom fabriker, större hotell-, sjukhus o. a. dylika byggnader ordnas såsom fasta skyddsanläggningar på samma sätt som exempelvis brandposterna. Då dyrbara röranläggningar inte erfordras, blir kostnaderna låga, troligen lägre än kostnaderna för brandposterna jämte slang.

Redan i det skede rökventilationen nu befinner sig framträder synpunkter, vilka isynnerhet brandvärnsmännen inte med öppna ögon borde lämna obeaktade.

Det erbjuder i jämförelse med tidigare metoder betydligt större möjligheter till

Ventilationsluft intages med hjälp av en elektrisk ventilator.

släckning av branden i dess början eller till förhindrandet av verklig brand.

Vad åter brandkärerna beträffar, så borde de inte begränsa användningen av rökventilationen till en allra yttersta nödfallsutväg, vilken tillgripes först då alla, andra medel inte längre hjälpa, varvid det oftast är för sent, ty allting har sin begränsning, t. o. m. rökventilationen. Härvidlag, liksom i all släckningsverksamhet, borde man sträva till att arbetet påbörjas i tidigast möjliga skede, innan lägets utveckling blivit hotande.

Detta påfordras redan för undvikande av de i 6) momentet nämnda skadorna, vilka redan i relativt små eldsvådor, där brandkärnen klarar sig också utan ventilation, kunna bli rätt höga. Men härvid bör man också komma ihåg, att om man önskar kunna förmå någonting vid svårare tillfällen, bör man öva sig vid lättare dylika.

**Mössmärken
Gradbeteckningar
Armbindlar
Tjänsteålderstecken**

Aug. Holts Gulddragerifabriks A.-B.

Mäster Samuelsgatan 67 STOCKHOLM
Tel. 20 78 58 och 10 05 33

Ett *all round* andningsskydd

friskluftmask

Vid vissa bränder med svår rökutveckling måste tyngre gasskydd användas. En syrgasmask kan emellertid ställa sig onödigt dyrbar. Då är Auer friskluftmask det rätta andningsskyddet. Den gör bäraren oberoende av den omgivande luften — andningsduglig luft tillföres genom en slang, vars yttre ände befinner sig i friska luften — är lätt att bära och hindrar ej arbetet.

Auer friskluftmask kan med fördel ersätta koloxid- och syrgasmasker vid ett flertal arbeten inom brand- och gasskyddet. Den blir dessutom i längden billigare genom att den praktiskt taget saknar detaljer, som förbrukas. Begär offert och närmare upplysningar!

BIRGER CARLSON & Co. A-B

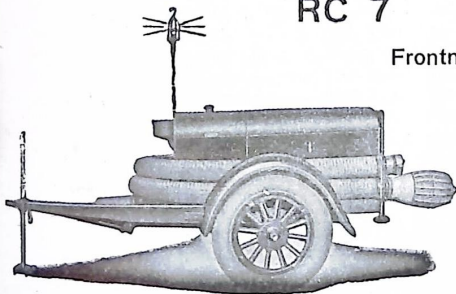
KAPTENSGATAN 6 - STOCKHOLM - TELEFON 67 91 30 (VÄXEL)

Oöverträffade i

**Driftsäkerhet
Hållbarhet och
Solitt utförande**

RC 6 godkänd för 1300 l/min.
RC 7 " " 1700 "

Frontmonterade pumpar.

**WILH. RUBERG
LÅNGBRO**

Telefon Kristianstad 174 - 178

Eldsläckningsläran

På anmälarens bord ligger en länge bebådad men först i dagarna utkommen Eldsläckningslära. Det besannar sig, att den, som väntar på något gott, väntar icke förgäves. I förordet anmärkes, att författarnas strävan varit att "avfatta verket på ett sätt, som är klarläggande och lättförståeligt även för personal utan teoretiska förkunskaper". På sistone ha som bekant utkommit flera förtjänstfulla verk, som på ett populärt sätt behandla eldsläckningens teori och praktik. Den misstanken låg därför nära, att detta alster vore mer eller mindre en överlappsgärning. Med så mycket större tillfredsställelse kan man konstatera, att den nya eldsläckningsläran på ett lyckligt sätt kompletterar föregångarna och motsvarar ett befintligt behov. Brandsläckningens problem angripes synnerligen utförligt och inträngande och klarlägges delvis från nya utgångspunkter. Redan den rikhaltiga innehållsförteckningen lämnar intet tvivel om, att verket söker på ett allsidigt sätt belysa eldens natur och hjälpmedlen för dess bekämpande.

Huvudförfattarna äro den gamle brandskyddskämpen f. d. brandchefen Rudolf Strjðbeck och brandkaptenen Curt Bergström, vilka båda och särskilt den förstnämnde ha signerat många värdefulla broschyrer och artiklar i hithörande ämnen. De ha kring sig samlat en rad förnämliga experter. Civilingenjören Uno Arild behöver ingen särskild presentation. Hans namn är välkänt bland allt brandfolk landet runt från föredrag och otaliga artiklar i pumplära, hydrodynamik m. m. Vidare märkas civilingenjören G. Holmström med uppsatsen om "Elektriska anläggningar", civilingenjören S. E. Sterzel med "Eldsläckningens teori" och docenten A. Flaum med "Värme, rök och gaser samt deras inverkan på personalen, Skyddsmedel". En gedignare författarestab har mig veterligen icke samarbetat för utgivande av en svensk lärobok i brandskydd. En ful insinuation om

"ju fler kockar" o. s. v. tillbakavisas med indignation.

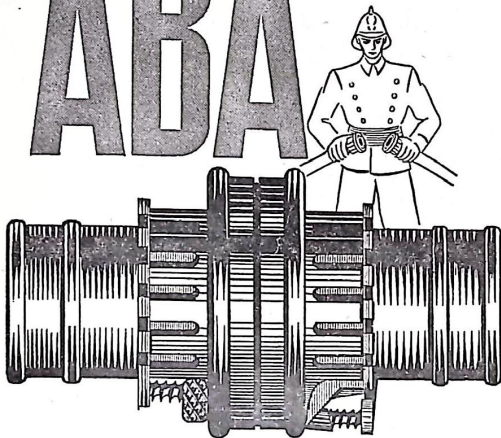
Boken är indelad i fyra kapitel. De äro alla synnerligen välskrivna och instruktiva och utgöra ett högentressant studium. Det första kapitlet heter Eldsläckningens teori och det har lyckats författaren avlocka ämnet många värdefulla synpunkter. Tyvärr överensstämmer icke alltid terminologien med den vid Statens brandskola vedertagna. Så talas om brännpunkt och tändpunkt i stället för tändpunkt och antändningstemperatur. Det kan synas bagatellartat, men det blir lätt begreppsförvirring om samma företeelse benämnas olika.

Släckningsmetoderna ha ägnats en ingående redogörelse och har mycket att säga eldsläckaren. Hydrodynamiken och därmed sammanhängande spörsmål ha fått ett välbehövt utrymme, och författaren klarlägger med sedvanlig skicklighet sammanhangen. Han har icke bara nöjt sig med de enklare minnesreglerna utan har även medtagit formler, som erfordras för noggrannare beräkningar. Härmed torde en betydande vetgirighet bli tillfredsställd. Seriekörning med motorsprutor, vilket tidigare endast mycket sporadiskt och flyktigt blivit föremål för uppmärksamhet i brandskyddslitteraturen, har här givetvis en uttömmande beskrivning.

En nyhet är redogörelsen för eldens och dess följdföreteelsers inverkan på människokroppen. Det mörker, som vilat häröver, skingras på ett förträffligt sätt. Man kommer osökt att tänka på den tid för icke mer än c:a 15 å 20 år sedan, då även vid en yrkesbrandkår brandmän utan skyddsmedel stängdes in i starkt rökfyllda lokaler för att träna ögon och andningsorgan att tåla rök. Skada att verket icke fanns redan då.

Enligt den nya brandstadgan skall vid brandsyn undersökas, huruvida å bl. a. elektriska anläggningar och därtill hörande ledningar eller annorstädes finnes

ABA

normalkopplingar

Patenterade och tillverkade av oss sedan 1896 och i lagen av den 6 juni 1918 föreskrivna brandväsendet. Utföras i speciallegering och förses med stötkant, som gör dem särskilt motståndskraftiga. Varje koppling provas i lagenliga stålmallar och garanteras vara absolut lika, så att de passa till varandra — äldre såväl som nyare — även till SMS 1150. ABA ingjutet i varje del är lagenligt originalfabrikat

Genom rationaliserad tillverkning kunna priserna hållas låga.

ALLMÄNNA BRANDREDSKAPSAFFÄREN A/B
**E. BERGSTRÖM
SCHELEGAT. 28 - STHLM**
VERKSTÄDER I STOCKHOLM OCH WATTHOLM A. Kungl. Hovleverantör.
Telefoner: 53 22 58 - 59, 51 65 51

brist, som kan medföra brandfara. Ett noggrant studium av avdelningen benämnd Elektriska anläggningar är till god vägledning för den osäkre brandsyneförrättaren.

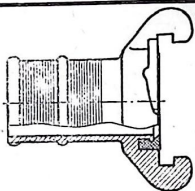
Kapitlet om "Eldsläckningens taktik och genomförande" är omfattande och författaren synes icke ha lyckats utglömma något. Det giver många goda råd, hur befäl och manskap böra uppträda å brandplatsen. Många detaljer belysas, som trots sin betydelse för ett gott resultat annars sällan ställas under diskussion åtminstone i tryck. För en yrkesman förefaller ett och annat alltför välbekant, men boken är ju även avsedd för icke fackmän.

Nästföljande kapitel behandlar eldsläckningens förberedande. Här sättes

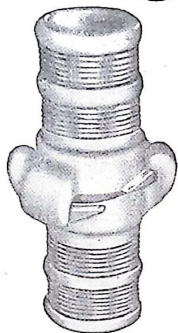
ett frågetecken för kapitlets ordningsföljd. Brandsyner, orienteringsövningar, vattentillgångars ordnande äro föremål för närmare skärskådande. Som avslutning följer kapitlet om behandling av skadade.

Ett mycket rikhaltigt och väl valt bildmaterial berikar den översködliga och utomordentliga framställningen. Ett sakregister giver möjlighet till att snabbt hitta bland mångfalden av uppgifter. Författarna ha all heder av sitt arbete. Det är ingen överdrift påstå, att denna eldsläckningslära tillhör de främsta i sitt slag och är en prydnad för vår brandskyddslitteratur. Den utgör en god källa att ösa ur för dem, som vilja öka sina kunskaper i eldsläckningens discipliner.

Folke Renström.

Smalslangsmatur och Smalslang

Smalslangsmateriel enligt fastställt

S. M. S.-standard, såsom t. ex.:

Kopplingar med 1", 1 1/4" och 1 1/2" slangrör
Kopplingsdelar med 1" utv. eller inv. gänga
Grenrör och Trappmunstycken enligt standard
ÖVERGANGSKOPPLINGAR från 2 1/2" slang
till smalslang

Specificera Edert behov och infordra kostnadsförslag
Auktoriserade försäljare av Jonsereds BRANDSLANG

Kompletta brandkårsutrustningar

Brandredskapsfirman

Telefoner:

13 69 35 - 13 69 47

O O E N I U S
AKTIEBOLAG

Östra Hamngat. 16
G Ö T E B O R G

**BRISSMANS
LÄTTMETALLS-
H J Ä L M A R**

en succé inom hjälmtillverkningen
Över 10,000 hjälmar sålda sedan 1
april 1938.

Egen tillverkning, lagligen skyddad. God-
känd av Riksförbundets Arbetskommission

Köp ej några hjälmar utan att först se
på våra hjälmar, de skänks kostnadsfritt
till påseende.

Synnerligen lämpliga för Frivilliga- och Industribrandkårer då de varken rosta eller krympa.

All övrig brandmateriel av bästa kvalitéer till lägsta priser.

BRISSMANS BRANDREDSKAP. Inneh. f. Brandmästare F. BRISSMAN. **Halmstad.**

Auktoriserad försäljare för JONSEREDS slangar.

Den 13—15 juni

och ej, som red:s ärkefiende "tryck-
felsnisse" behagade påstå, 13—15 juli
äger Riksförbundets, Svenska Brand-
skyddsföreningens och Svenska Brand-
befälsförbundets årsmöten rum i Sunds-
vall.

Alltså *juni* var det!

Kungörelse

Vice brandchefsbefattningen vid Karlskrona Stads Brandkår kungöres härmed till ansökan ledig.

För att kunna antagas till vice brandchef fordras att hava genomgått fullständig befälsutbildning vid större yrkesbrandkår samt att under minst två år hava förvärvat praktisk erfarenhet i brandtjänst. Därjämte fordras att kunna styrka sig vara i besittning av goda befälsegenskaper.

Löneförmånerna utgöra f. n.: Grundlön 4.910:—, tre ålderstillägg, vardera å 395:— kronor efter respektive 4, 8 och 12 års tjänst, samt variabelt tillägg f. n. utgående med 1.522:10 kronor i lägsta och 1.889:45 i högsta löneklassen.

Befattningshavaren är skyldig bebo familjebostad om tre rum och kök. Årliga hyran härför utgör f. n. 772:— kronor.

Till förestående löne reglering har Brandstyrelsen föreslagit vice brandchefslönen utgående med: Begynnelselön 5.856:— kronor och slutlön 7.425:— kronor samt variabelt tillägg med 1.815:36 respektive 2.301:75. Härtill kommer fri uniform. Hyra för familjebostaden 772:— kronor.

Anställning sker på grundval av löne- och avlöningsstat för Karlskrona Stads befattningshavare jämte allmänna bestämmelser för dess tillämpning.

Ansökningshandlingar, som skola åtföljas av åldersbetyg och läkareintyg, skola vara inkomna till Brandstyrelsen i Karlskrona senast den 25. maj 1946.

Karlskrona den 23. april 1946.

Brandstyrelsen.

INVARIT
för tak och väggar

SVENSKA INVARIT AB.
KÖPING

Sundsvallsstege

20 meters, till salu billigt.

Närmare upplysningar:

Skövde Brandkår.

Annonsera i

Brandkårstidskrift!

BRAND - stegen

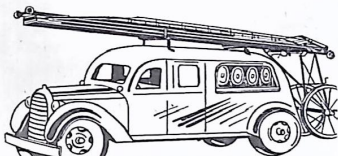
av stål i WI-BE konstruktion är på samma gång lätt och stabil och kan skötas och transporteras av två man. Den når 18 meter högt — med extra toppdel 21 meter.

Allt i brandstegar:

Skarvstege konstruerad i samråd med Svenska Brandkärernas Riksförbunds Arbetskommission, hopfällbar bakstege, fasta brandstegar, räddningsstegar etc tillverkas av stålrör i WI-BE patenterade stabila utförande.

Begär katalog
och offert!

MORA

TEL. 480

Brandskadorna under mars

uppgick enligt brandförsäkringsbolagen till 4,5 milj kr. mot 2,8 milj. under samma månad föregående år.

De största bränderna har drabbat Liljeholmens stearinfabrik, Folke Lundbergs bonings- och affärshus, Piteå, Svenska maskinverken i Väsby, Årups gård i Billeberga, Skåne, Svensk byggnadsproduktion i Örnsköldsvik, Karl Andersson och söners snickerifabrik i Syringe, Svenska järnvägsverkstäderna i Arlöv, R. Sundqvist garage och bilar i Nyhamn, Nordiska latexfabriken i Torekov, M/S Pedro Christophersen i Göteborg, Ankarsviks ångsågs lamellgolvfabrik på Alnön samt 17 hus i Rombäcksby vid Torpshammar.

Bemärkelsedagar

60 år:

10 maj: v. Brandchef K. J. Larsson, Ulricehamn.

50 år:

17 maj: v. Brandchef Nils J. Björck, Lund.

18 maj: Brandchef M. Wetterin, Hjo.

29 maj: Brandmästare Olof Andersson, Sundsvall.

40 år:

1 maj: Brandchef Björn Thorell, Trollhättan.

4 maj: Tf. v. brandchef Sven Nordquist, Ludvika.